

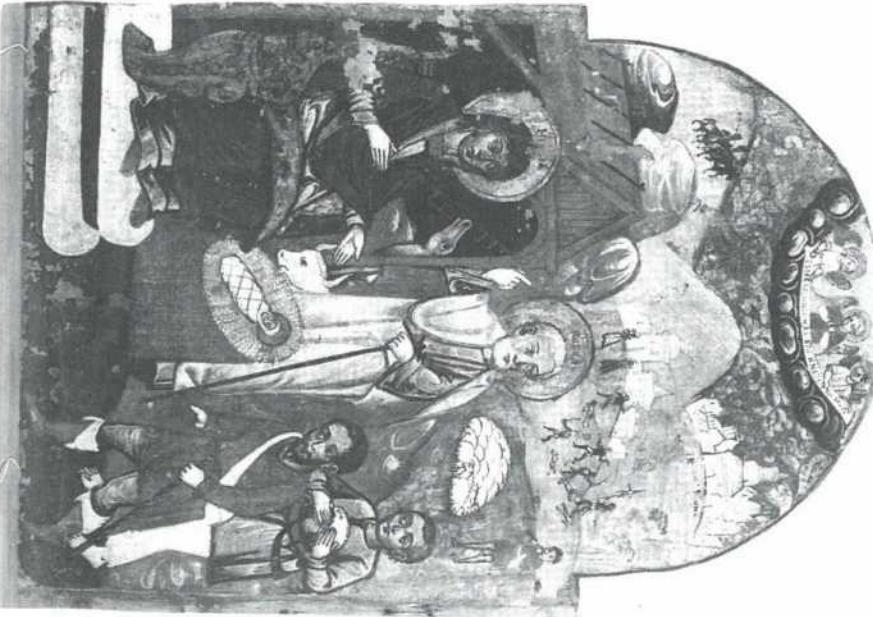
БІЛЛАРВІСТ

Місячник Української Католицької Церкви в Польщі

№ 1-2 (61-62) Рік VI

січень-лютий 1996 р.

Христос Родився!

По всьому світу радість велика,

Бо днесъ вродився Світу Владика,

По всьому світу й на Україні

Всі днесъ радіють Божій Дитині

(З народної різдвяної поезії)

Різдва Христового та Богоявлення

Господнього бажаємо нашим

Читачам усіх ласк.

Нехай Христос, що народився,
принесе мир у Ваї хати і наділить
усяким добром. Хай 1996 рік

буде для Вас щедріший
і радісніший, як минулій.

Редакція

Славіть Його!

Славіть Його!

На порозі 400-ліття Празник Христового Різдва

Розмова з владикою Юліяном Ібуром,
Секретарем Собору Українських
Грецько-Католицьких Епископів

— Як уже нам відомо, від 16 по 25 листопада минулого року у Римі відбувалися Синод єпископів Української Греко-Католицької Церкви. Чому саме відбулася він у Римі (даже маємо вже позалежку Україну) і яка була його головна мета?

— Ступінє запитання, бо згідно з Колексом Канонів Східних Церков Синод повинен відбуватися в осередку архієпископа, у нашому випадку повинно це бути у Львові. Тим разом Блаженніший зробив виняток. Безпосередньо причиною такого рішення був ювілей 400-ліття Берестейського єдинення. Точні дати річниця випадає 23 грудня 1995 року. Наші єпископи хотіли символично ще раз підтвердити єдність з Апостольським Престолом, що зрештою є суттю Берестейської улі. З огляду на те, що в Латинській Церкві 23 грудня не час безпосередньо перед Різдвом, вирішили ми скликати Синод напередодні празника св. Йосафата (єпістола), який-то святий похоронний у Базилії св. Петра у Римі.

Суттєве тут ще одне міркування, так би мовити, приземного характеру — коли треба було би зібратися українським єпископам з цілого світу до Риму, а дальше до Львова, тоді належало би мати відповідні фонди. Звісно Блаженніший звернувся до Папи з проханням, щоб Синод відбувся у Римі.

(Закінчення на 3 сторінці)

Христове Різдво в перших віках

Через три перші сторіччя християни не мали особного празника Христового Різдва. В тому часі був знаний тільки празник Богоявлення, що його святковано 6 січня. Цей празник єднав у собі і Христове Різдво і Хрещення Ісуса в рід Йордані. Грецьке слово

(закінчення на 7 сторінці)

Соборне Різдвяне Послання Ієрархії Помісної Української Грецько-Католицької Церкви

Всечеселішим Отцям Духовним,
Преподобним Ченцям і Черницям
та Всім Дорогим Вірним Помісної
Української Грецько-Католицької Церкви
в Україні й на поселеннях

Мир у Господі і наше Архиєрейське Благословення!

Христос Раджається!

Славімо Його!

Дорогі в Христі Братя і Сестри!

По великій катастрофі першого гриха людство, опинившись на землі серед твердої праці для збереження свого існування в боротьбі з природою і стихіями, жило великого надію і очікуванням свого повороту до Бога, тутого про відновлення своєї великої гідності бути приятелем Божим, і більше того, — дитиною Божою, які отримавши у своїм сотворенні образ і подобу Божу, які так трагічно притемнів гріх і ним розвіраний зв'язок між небом і землею. Бог не знищив людства по грісі, не заливши його на потгалу, а дав йому на некороткий шлях історичного розвитку велику обітницю про перемогу над дияволом-спокусником, і по перемогу принесе Жінка, яка ласть світові Переможда над гріхом (Бт. 3, 15). Коли це мало прийті і статися, осталось людині невідомим. Цю свою обітницю Бог в історії у своїй Примурості повторив словами і подіями, які привели до тієї пасхової хвилини у Вифлеємі тому близько двох тисяч років, коли са Бог у таїнствений спосіб до нас прийшов спасти люді свій увесь. Ця подія складаємо наш пасхливий поклон і освіщуємо її так радісно налими колядами, вітвороюсмо її символічно нашими народними звичаями. (...)

(Закінчення на 2 сторінці)

Братя по чину

Василіанський монастир у Варшаві переживав недавно величаві торжества. Оба вони пов'язані з вихованням і випуском молодого василіанського доросту. В останній неділі жовтня 1995 р., член Василіанської спільноти у Польщі, брат Павло Старук ЧСВВ, склав торжественні вінчі монаші обги, а з грудня того ж року з рук Перемиського віладики Кир Івана Мартиника привняв він дияконські санення.

Монаша формація, тобто виховання в дусі сванельських рад за вченням св. Отця Василя Великого, та підготовлення до служіння в Церкві і Чині відбувається у двух площах. Перша, суттє монаша, обімає вступне та новоцілительське випробування, яке закінчується складенням часових монаших обітів. Триває воно до року часу, кінчається облечинами в монашу рясу, та розпочинається заразом річний новицят. Вступне випробування та новицят відбуваються під проводом Магістра Новицяту у новицятському домі. Опісля, по п'ять роках часових обітів, новомонашествуючий, тобто цей монах, який не має ще вічних обітів, остаточно вирішує про своє покиняння та складає вінчі обги, тобто досмертні. Прикладою заявляє та присягає, що це своє життя буде жити згідно з євангельськими радиами божества, чистоти і постуку.

(Закінчення на 4 сторінці)

Шановні Читачі!

З огляду на непередбачені трухиці мережевого та фінансового характеру змушені ми надрукувати цей номер «Благовіст» повільним числом. Надімося, що у недовгому часі наші клопоти будуть поборені.

Редакція

Соборне Різдвяне Послання

(Закінчення з 1 сторінки)

Цього року, Дорогі Браття і Сестри, спірчено
Празник Христового приходу з окремою
радісного обставиною з нашої історії. Хочемо
сказати перед світом – ми Ваши Владики, що не
є обставина історії нашої Церкви, яку ми не без
великого чотиристацітній товілей, – то велика бла-
годать Божа, яку ми отримали на Різдво 1595
року в Римі, коли наші Владики Кіївської Мит-
рополії приступили до вселенської перковної
єдності перед папою Климента VIII, не творчи,
але відповідаючи радише ту єдність, в якій стали
ми християнами за святого князя Володимира
в 988 році. Зробили це наші Владики з великим
почуттям відповідальності, з вірою, надією і лю-
бов'ю, як ті, що були вибрані відати Христу по
його народженні. Це бачимо з гарних слів листа
Київського Митрополита Михайла Рагози і епи-
скопів до папи Климента VIII: «не бажаючи
оставатись винними і перед собою, і перед поруче-
ними над віяцями Христового Стада, і носити на
своїй совіті загіbelь стількох людських душ від
родзібу Церкви, рішились ми, при Божій помоці
приступити до тої єдності, яку передіє мана-
стирів Східна Церква з Західного, і комуто наші преоди
постановили на флорентійському соборі, щоб в цій
єдності, під вірховою владою Вашої Свя-
тості, ми могли одними устами і одним серцем
славити і хвалити пречесне і велике ім'я Отця,
і Сина, і Святого Духа».

То був наш гарний і світливий привіт для Хри-
стового Різда в 1595 році і наші Владики були
написами представниками від Східних Церков пе-
ред вифлеємською печерою в Римі, складаючи
в дарі наші бажання єдності Його Церкви,
єдності, якою Україна жила в своїй історії від
Володимира, як писав Папа Пій XII в 1945 році:
*«Немало князів з цього роду, коли вже вакій
роздол відірвав Царгородську Церкву з належними
пochestями приймали послів римських Архієреїв
і були у братерських взаєминах з іншими католиць-
кими суспільностями». Лих часі і сусідів поглиб-
ли розкол, збудували хитру ізоляцію від тієї
великої єдності, щоб поділити наш Христовий
храм, «щоб ворог чоловік посів кукіль між пиши-
чего» (Мт. 13,25), а навіть щоб забравши нам
можливість бути і молитись в цій єдиності, пе-
ремінити нас у свої підчинені, поневолених.
Здобута нашими ієрархами єдність в 1595 році
 стала нашою обороною, захистом і забезпечен-
ням перед колонізацією нашої земель, перед
ограбленням нашої традиційної духовності, перед
обезкровленням наших варгостей, якими ми сла-
вили Бога і були прикрасою Вселенської Церкви
з слов'янськими Вчителями Кирилом і Методієм.*

До цього чотиристацітного Ювілею Зеди-
нення в Бересті долучаємо і 350-літній Ювілей
такого ж з'єднення в Ужгороді в 1646 р., які
мали немалій вплив на розвиток і розквітання
нашої Церкви (...)

Була в нас віра в одність, віра в Христове
Слово і в Його бажання, щоб всі були одно. Ця
віра була без всяких кон'юнктур і політичного
мрійництва. Ця віра основувалась на камені, яким
є Христос (І Кор. 10,4), і то каменем наріжним,
і «хто впаде на цей камінь, розб'ється, а на кого
впаде він, того роздується» (Мт. 21,44). Віра
получить з Богом, як єдиною і вічною правдою.

Була в нас надія на одність, бо чекали ми на неї
серед усіх невідralних ситуацій нашої історії,
бажаючи її з словами псалма, які нарол співав на
другому антифоні Літургії: «Не надійтесь на
князів і на синів людських – у них нема спасення»
(Пс. 145,3). Український народ є в історії славний
тим, що надіявся нераз і проти надії і перемагав
з Христом. Надія луний з Богом, як з найвищим
добром, до якого прямуємо нашим життям. Та-
кою первомого було Берестейське поєдання.

Берестейське з'єднення було теж пасливим
напим історичним висловом богословської чес-
ноти любові, яка лучить нас з Богом в первисну
напу приязнь і синівство Боже, для яких були ми
створені, бо Бог є любов (Ів. 4,8). З любові до
Христа Господа, до Його Церкви, до свого об-
ряду, до своїх звичаїв творилось те бажання
перкової єдності, в якій ми хотіли себе зберегти,
бути собою, протистояти противним віграм і ли-

сповіщати:

Огії-архімандрити Л. Гузар та І. Хома

визнані спископами УГКЦ

холітям і усіким терпінням, пам'ятаючи слова
святого апостола Павла, що «любов довготер-
пима... не задумує зла, не тишиться, коли хто
чишти криєбу, радіє правдою, все знаєш» (І Кор.
13,4-6).

I пе раз пригадаїмо: ті чесноти були в тих,
яких хотів Бог мати як наших представників, що
вітали Його у Його народженні у Вифлеємі. Такий
вібир вчинив Святий Дух, як виразно кажеться
про вібир одного з них – праведного Симеона. (...)
Це ось четверте наше Різдво на волі, ще
ї з таким великим і щасливим Ювілем. Є чим
радити, є за що з шого серія благословити
і спасителя Чоловікоблі, Святого Духа – Духа
істини і життя. Нехай буде щастливим це святе
Різдво для всіх Вас, для всього українського
народу в Україні і по всьому світу розсипаному,
зокрема для його Уряду, яким мусить долати
великі труднощі і перешкоди у своїх відповідаль-
ностях і службі нам усім.

Нехай просвічує нас усіх те велике бажання
єдності, яке створило таку світлу сторінку в нашій
історії. Жиймо і ми пим бажанням єдності! Всякої!
Найперше єдності Церков, єдності національної,
політичної, духовної. Пам'ятаймо Христові сло-
ва, якими так пиро жив колись великий американський
президент Аврам Лінкольн: «Кожне
царство, розділене в собі, запустіє, і кожне місто
ї дім, розділені в собі самому, не встоїться» (Мт.
12,25). Молімось, правоюмо, творим все для
єдності Церкви і Народу. Берестейська і Уж-
городська унії є для нас великою історичною
науковою.

Різдвяна Свят-вечера в українських звичаях
була все символом одності сім'ї-родини. Усі чле-
ни родини засидали до свят-вечірнього столу зі
спільному молитвого, колядою і залишene було
батьків, бо і вони належали духовно до родини тих
дітей, яких тримали до св. Хрещення. Яка гарна
символіка єдності сім'ї! Так воно повинно бути
і як гарно було 6, коли би ми так в одності
ієдномислі у одній вірі і однім часі як народ
стричали Різдво і вітали Боже Дитя – Спасителя
світу. Бо Христос приспов, як спасамо в коляді:
«Щоб земля з небом в одно злучити», щоб за
словами св. Павла не було «ні грека, ні неєврівника,
ні вільного, ні чоловіка, ні жінки, бо всі ми – одно
у Христі Ісусі» (Гал. 3,28).

Дорогі Браття і Сестри! Прийміть від нас,
Ваших Владик, наше різдвяне Благословлення на
високій праці благовістування, щоб Христос во-
образився в дупах нашого Народу (Гал. 4,19).
В одності Церков, у єдномислі Правди. Нехай
наше мірянство успішно бере участь у так важній
Христовій благовісті, щоб обновити наш Народ
в Христі християнським вихованням і чеснотами,
так потребними у будові Держави. Нехай радість
і тепло різлявних святкувань пошире творчу
радість нашої молоді, щоб вона пізнала свого
єдиного Доброродія, Спаса і Брага – Господа нашо-
го Ісуса Христа. Його полобила і для Нього жила
в здорові, науді, чистоті серця на славу Божу
і славу нашого Народу й України!

Нехай благодать Різда Христового, мир
і радість з неба будуть з усіма Вами повсякчасно.

Амінъ.

Слово і в одність, віра в Христове
Свято, любов' яка лучить нас з Богом в первисну
напу приязнь і синівство Боже, для яких були ми
створені, бо Бог є любов (Ів. 4,8). З любові до
Христа Господа, до Його Церкви, до свого об-
ряду, до своїх звичаїв творилось те бажання
перкової єдності, в якій ми хотіли себе зберегти,
бути собою, протистояти противним віграм і ли-

14 жовтня 1921 р. на свято Покрови розпочав
роботу Перший Всеукраїнський Собор
Української Автокефальної Православної Церк-
ви в Києві. Більшість його делегатів та учасників
не дожили до наших днів, українських священиків
було репресовано і знищено. В пам'ять про них
у Київському літературно-меморіальному му-
зеї-квартирі Павла Тичини, у жовтні 1996 р., буде
експонуватися документальна виставка «75 нелег-
ких літ».

Павло Тичина один з офіційно визнаних ради-
нською владою поетів, довголітній член Спілки
письменників України. Проте останнім часом
найдені документи, які свідчать про належність
брата відомого поета до числа організаторів
Української Автокефальної Православної Церк-
ви на Чернігівщині та його участі у Першому
Всеукраїнському Соборі. 1923 р. Євгена Тичину
було заарештовано за українізацію Церкви і Пав-
ла Тичина доклав чимало зусиль до визволення
брата із в'язниці.

baptized on May

(Закінчення 3 і сторінки,

Людмила розігрується з монашою Формацією. Проходить вона в котромусь з монастирів. Монастир цей мусить словнити вимагання, які ставляють монахи Конституції. Коли пройде час 5-річної дальшої формациї, на прохання новомонашествуючого допускається його до вічних обітів. Вічна професія, яка відбувається максимально по сімох роках вид вступлення, це остаточне вирішення про згідно з євангельськими радами. Складши монашу професію, монах не перестає працювати над собою, бо як і кожний християнин, він зобов'язаний до постійного внутрішнього вдосконалювання. До того монах жить та створює відповідні обставини.

расться про відповідне підготовання своїх членів до служіння в Церкві і в Чині. Частина членів підготовувати як ієромонахи, тобто священики-монахи. Інші члени, як монахи-нечисленики виконують окреплений служіння в монашій спільноті і Церкві. Конституції дають тут широкі можливості, від служіння в сільсько-господарських чи домашніх працях через мистецтво, праці супо технічні, видавничі, наукові да катехизації, навчання, також у вищих школах, в тому і в семінарях. Підготовання до служіння, так священного, як і несвященного відбувається в часі згаданих вище п'яти років часових обійтів. Тут є місце на семінарійні, чи інші студійні та на здобування різного роду професійних кваліфікацій. Семінарійні студії підготовлюють монахі до прийняття дияконських, а опісля священичих санів.

грудня саме були ми свідками закінчення чергового періоду монашої і священної формані. Брат Павло закінчив перед роками василіанський новіціат, склав часові обги, та остаточно попросив про допущення до вічної професії. Складав її на руки Протоігумена о. Володимира Р. Юцька ЧСВВ.

Також шостий вже рік він студіє на Папському Богословському виддлі у Варшаві. Тому міг одержати диконські священня. В наступному році, за Божою волею, одержить священичні священня, щоб служити як ієромонах так в монашій спільноті, як і поза нею.

Монаша професія, як і диконські священня, мають свій літургічний обряд. Монаха, що має скласти вічні

Кобзарі, бандуристи, лірники завжди були наставниками народу, виразниками його прагнень та сподівань. Вони ніколи не були просто музиками, що розважали народ. Вони були будителями народної совісті, свою діяльність будували на глибокій християнській вірі та високій моралі. Духовний пріоритет кобзарської справи завжди був домінуючим і ставився вище виконавського ремесла. Це добре розуміли так народні співці, як і суспільство, яке завдяки високо цінивало і піанувало українське кобзарство.

пройти сувору школу, в якій освоювались не тільки гру на інструменті та певну кількість творів, переважно релігійного змісту (псалми, канти), але й проводилося своєрідне випробування моральної стійкості новобрачні, вивчення ним кобзарських обрядів, традицій та звичаїв. В місцевих церквах кобзарські братства мали свою ікону, перед якою горіла невгласаюча лампа

Буде длані з пасом яловим, на якому руки мат скласти професю. У своїх відповідях приподіл і рішуче заявляє, що без жодного примусу приступає, щоб скласти вінчі обти, бо в монашому стані хоче іти до святої. Буде зносити труди, браки невигоди монашого життя буде жити в чистоті і поступі. Складши присяту на Святу Євангелію, приймає монаше пострижання, як видний знак зрешчения святу. Одержує також як знак своєї посвяти Богові монашту мантю, нагрудний хрест параман та запалену свічку – символ Христа, за яким як правдивим Світлом, буде прямувати піле життя. Потому обміняється братним подплунком з членами монашої спільноти.

Дияконські свячення відбуваються згідно з обрядом, приписаним Архиєпіскопом – книгою, де зібрані обряди служіння, що їх виконує Владика. Кандидата на диякона представляє Владиліп Настоятель монашої спільноти і просить про піднесення його до гідності диякона. Владика обминається подплунком з кандидатом, а цей обхолить тричі довкола престола, підносячи його з чотирьох рогів, при якому описля як диякон буде служити, та якого буде стергти. За кожним разом пріпадає також на коліна перед Владикою. Пізніше кляєс на одне коліно перед престолом, кладе свою голову на сперті на престолі руки. Владика, поклавши руку на його голову відмовляє молитви поставлення диякона. Обряд завершується наложеннем на нового диякона дияконського орака, врученнем кадильниці свічки та рипіди, які будуть ознаками його дияконської гідності. В тому часі хор співає по-грецьки: *Akton τοῦ Γεννητοῦ*. В даліші частині Служби Божої новий диякон виконує свої звичайні обов'язки.

Василіанський Чин у Польщі збагатився новим повноправним членом – професом довічних обітів, який одночасно розпочав і дияконське служіння до часу, коли приме єрейські свячення. Отель диякон льдьми».

Основи кобзарської філософії, їх християнських традицій та обрядів викладені в так званих кобзарських «устинських книгах», наукове вивчення яких ще чекає своїх дослідників.

Християнські мотиви знаходять відзеркалення і в творах кобзарів та лірників. Закінчення кобзарських дум – «многоліття», носить явно християнський характер. Це молитва за цивільну владу та за тих, що вислухали думу. Кінцівкою дум служить формула «многая лга», взята із торжественної Літургії. В творах кобзарів часто вживаються епітети: «віра християнська», «народ хрещений», «крів християнська», а також слова «Богу», «дай Господи» та інші. Згадуються християнські свята та молитви.

Світогляд кобзарства базувався на суворому потримуванні норм Заповітів Богів та тих

приписаним Архиєраториконом – книгою, де зібрані обряди служіння, що їх виконує Владика. Кандидата на диякона представляє Владислав Настоятель Монашої спільноти і просить про піднесення його до гілності диякона. Владика обминається попелуком з кантида в том, а цей обходить тричі довкола престол, пілюючи його з чотирьох рогів, при якому опісля як диякон буде служити, та якого буде стергти. За кожним разом припадає також на коліна перед Владикою. Пізніше кляється на одне коліно перед престолом, кладе свою голову на спергти на престолі руки Владика, поклавши руку на його голову відмовляє молитви поставлення диякона. Обряд завершується наложеннем на нового диякона дияконського орака, врученням калильниці свічки та рипіди, які будуть ознаками його дияконської ідності. В тому часі хор співає по-грецьки: *Aксіос* тобо Господій. В дальший частині Служби Божої новий диякон виконує вже свої звичайні обов'язки.

Василіанський Чин у Польщі затягнув новим повноправним членом – професом лікарів обітів, який одночасно розпочав і дияконське служіння до часу, коли прийде греко-католицька священна

новою своєрідної кобзарської філософії. Кобзарство пропагувало християнську мораль, любов до більшого, своєго народу і рідного краю. Серед кобзарів культівувалася пошана до праці, дбайливе відношення до інструменту: Кобза, бандура і ліра вважалися «святыми інструментами», а кобзарів та лірників в народі називали «Божими пітльми».

Християнська віра – основа українського кобзарства

Кобзарі, бандуристи, лірники завжди були наставниками народу, виразниками його прагнень та сподівань. Вони ніколи не були просто музиками, що розважали народ. Вони були будителями народної совісті, свою діяльність будували на глибокій християнській вірі та високій моралі. Духовний пріоритет кобзарської справи завжди був домінуючим і ставився вище виконавського ремесла. Це добре розуміли так народні співці, як і суспільство, яке завдяки високо цінивало і піанувало українське кобзарство.

пройти сувору школу, в якій освоювались не тільки гру на інструменті та певну кількість творів, переважно релігійного змісту (псалми, канти), але й проводилося своєрідне випробування моральної стійкості новобрачні, вивчення ним кобзарських обрядів, традицій та звичаїв. В місцевих церквах кобзарські братства мали свою ікону, перед якою горіла невгласаюча лампа

Буде длані з пасом яловим, на якому руки мат скласти професю. У своїх відповідях приподіл і рішуче заявляє, що без жодного примусу приступає, щоб скласти вінчі обти, бо в монашому стані хоче іти до святої. Буде зносити труди, браки невигоди монашого життя буде жити в чистоті і поступі. Складши присяту на Святу Євангелію, приймає монаше пострижання, як видний знак зрешчения святу. Одержує також як знак своєї посвяти Богові монашту мантю, нагрудний хрест параман та запалену свічку – символ Христа, за яким як правдивим Світлом, буде прямувати піле життя. Потому обміняється братним подплунком з членами монашої спільноти.

Дияконські свячення відбуваються згідно з обрядом, приписаним Архиєпіскопом – книгою, де зібрані обряди служіння, що їх виконує Владика. Кандидата на диякона представляє Владиліп Настоятель монашої спільноти і просить про піднесення його до гідності диякона. Владика обминається подплунком з кандидатом, а цей обхолить тричі довкола престола, підносячи його з чотирьох рогів, при якому описля як диякон буде служити, та якого буде стергти. За кожним разом пріпадає також на коліна перед Владикою. Пізніше кляєс на одне коліно перед престолом, кладе свою голову на сперті на престолі руки. Владика, поклавши руку на його голову відмовляє молитви поставлення диякона. Обряд завершується наложеннем на нового диякона дияконського оара, врученнем кадильниці свічки та рипіди, які будуть ознаками його дияконської гідності. В тому часі хор співає по-грецьки: *Akton τοῦ Γεννητοῦ*. В даліші частині Служби Божої новий диякон виконує свої звичайні обов'язки.

Василіанський Чин у Польщі збагатився новим повноправним членом – професом довічних обітів, який одночасно розпочав і дияконське служіння до часу, коли приме єрейські свячення. Отель диякон льдом.

Основи кобзарської філософії, їх християнських традицій та обрядів викладені в так званих кобзарських «устинських книгах», наукове вивчення яких ще чекає своїх дослідників.

Християнські мотиви знаходять відзеркалення і в творах кобзарів та лірників. Закінчення кобзарських дум – «многоліття», носить явно християнський характер. Це молитва за цивільну владу та за тих, що вислухали думу. Кінцівкою дум служить формула «многая лга», взята із торжественної Літургії. В творах кобзарів часто вживаються епітети: «віра християнська», «народ хрещений», «крів християнська», а також слова «Богу», «дай Господи» та інші. Згадуються християнські свята та молитви.

Світогляд кобзарства базувався на суворому потримуванні норм Заповітів Бога, та тих

приписаним Архиєраториконом – книгою, де зібрані обряди служіння, що їх виконує Владика. Кандидата на диякона представляє Владислав Настоятель Монашоцької спільноти і просить про піднесення його до гілності диякона. Владика обминається попелуком з кантида, том, а цей обходить тричі довкола престол, пілюючи його з чотирьох рогів, при якому опісля як диякон буде служити, та якого буде стергти. За кожним разом припадає також на коліна перед Владикою. Пізніше кляється на одне коліно перед престолом, кладе свою голову на спергти на престолі руки Владика, поклавши руку на його голову відмовляє молитви поставлення диякона. Обряд завершується наложеннем на нового диякона дияконського орака, врученням калильниці свічки та рипіди, які будуть ознаками його дияконської ідності. В тому часі хор співає по-грецьки: *Aксіос* тобо Господій. В дальший частині Служби Божої новий диякон виконує вже свої звичайні обов'язки.

Василіанський Чин у Польщі затягнув новим повноправним членом – професом лавічник обітв, який одночасно розпочав і дияконське служіння до часу, коли прийде греко-католицька священна

новою своєрідної кобзарської філософії. Кобзарство пропагувало християнську мораль, любов до більшого, своєго народу і рідного краю. Серед кобзарів культівувалася пошана до праці, дбайливе відношення до інструменту: Кобза, бандура і ліра вважалися «святыми інструментами», а кобзарів та лірників в народі називали «Божими пітльми».

ни і польщі. В маюутньому будуть вони працювати здебільшого у своїх Провінціях.

Для тих хлопців, що хотіли би ближче придивитись до монашого життя підготовлюємо кількаденну зустріч в нашому монастирі – новоцітському домі – у Венгожеві. Зустріч ця відбудеться в часі зимових ферій в січні-лютому 1996 р. Буде тоді нагода подивитись до щоденного нашого подвигу, порозмовляти з вступниками, новиками та старшиими братами про монаше життя, його тягарі, але й радості. Не бракне також нагоди до молитви. Буде час на відпочинок і розвагу.

Хлопці, передовсім з середніх шкіл, які хотіли б придивитись до монашого життя, можуть написати або телефонувати до о. Магістра Василіанського Новоцітю Петра Кушки ЧСВВ. Від нового одержать точніші інформації. Писати можна на адресу:

Klasztor OO. Bazylianów

o. Piotr Kuszka OSBM, ul. Turystyczna 1
11-600 Węgorzewo, tel. (0-117) 729-41

о. Володимир Р. Юшак ЧСВВ

знаходить відображення в творчості кобзарів, зокрема в побутово-моралістичних творах, просякнутих християнськими повчаннями та висновками.

Більшість кобзарських обрядів та ритуалів («вінчання з кобзою», «благословення» новака, «вивізліка») супроводяться вступними молитвами («Молитвами святих отців напих...»), чи побожними зверненнями і заключними побажаннями («Дай тобі Боже...», «Гряди во ім'я Господне») та

Більшість кобзарських обрядів та ритуалів («вінчання з кобзою», «благословення» новака, «вивізілка») супроводяться вступними молитвами («Молитвами святих отель наших...»), чи побожними зверненнями і заключними побажаннями («Дай тобі Боже...», «Гряди во ім'я Господне» та інші).

В кобзарській таємній лебідській мові також багато слів присвячено християнській вірі.

Тоталітарний комуністичний режим колишнього СРСР вживав усіх заходів, щоб не тільки

мистецтва, але й переслідував і фізично знищував українське кобзарство. Однак завдяки всенародній любові та підтримці кобзарство вижило і донесло до наших днів не тільки чудові твори, перлинни народного мистецтва, але й окремі християнські традиції, які базуються на вірі християнській і любові до рідного краю, до України.

ГОЛОС МОЛОДІ

Коляда, що полонила світ

«Тиха ніч, сяяла ніч...» – хто з вас не знає цієї мелодійної коляди. Вона походить з Австрії з Тиролю.

Історія постання цієї коляди дуже скава.

Було під 24 грудня 1818 р. у малій місцевості Оберндорф біля Сальзбурга. Місцевий священик Йосиф

Могр самітньо сидів у своїй кімнаті і готовував проповідь на північну Службу Божу, яку називають Пастиркою.

Люди, що заселювали підніжжя Альп, готовалися до Різдвяних свят. Хтось застукав у двері. Отець Йосиф побачив на порозі селянку завинену теплого хустину.

Вона сказала, що сусідка перед хвилиною повіла сина і просить священика, щоб цей поблагословив її малу дічину, тому що вона не почувається добре. Священик сів сучас поспішив до вішаленої оселі лісорубів. Дорога не була лека. Була велика снігова. Високі снігові кучугури застукали дорогу.

Отець Йосиф почув дивне сквилювання, коли переступив поріг убогої хатини. На простому ліжку лежала молода жінка. Хоча була хвора, усміхалася мило і пригупновала новонародженого сина. Вид більно хати і молодецької матері з літаком привели їйому на пам'ять подію з Вифлеєму і слова Євангелії про прихід на світ Божого Сина. Священик охрестив літаку, поблагословив маму і повернув до Оберндорфу, щоб відслужити Пастирку.

По північній Службі Божій отель Йосиф не міг заснути. Образ з хати дроворубів стояв юному весь час перед очима. Забажав утримати його на завжді. Засів при столі і слова неначе самі складалися у вірши. До світанку колядя «Тиха ніч» була готова. Того самого дня, тобто на саме Різдво, показав текст своєму приятелеві, учителю сільської школи. Цей зложив арко. Ше того самого дня співали нову коляду в часі вроцічної Літургії. Акомпанементом була лютня. Органи-бо, яких звичайно вживали літнинки, були зіпсовані.

Нова колядя не була би так скоро відомою, коли б не припадок. Зіпсув від довшого часу органи наприві відомий в околиці майстер Карл Маврахер. Коли

закінчив працю, просив органіста, щоб цей виправував інструмент. По кількох спробах органіст затрав «Тиху ніч».

– Ще ніколи не чув я ще пісні – заявив майстер.

– Чи можете дати мені що пісню? – запитав майстер. Люди з мого містечка вішлися б меню.

– Очевидно – погодився органіст.

Маврахер навчив своїх дітей нової пісні. Він навіть не подумав, що цим способом відкрив їй дорогу у світ.

Нову коляду називали «Піснєю з неба».

Серед тих, що її співали спілкуючи літаки до тирольських Страссерів. Одного дня вони пойшли до Ліпеська, щоб на базарі продавати шкіряні рукавички, яких виробляли інші балкі. У великому місті діти дізналися, що почувалися «дещо розгублені». Для відвідання вони заспівали свою «Тиху ніч». Побачили, що чарці єдиними якими полонили всіх слухачів. Трапилось, що зупинився директором королівського оркестру, подарувавши дзвінками голосами малих артистів.

Онесмілені дти увійшли в концертний зал і тихе-сківки на концерт, на якому диригував оркестром.

Заспівали наймолодша Амалія до решти дітей.

– Замінмо очі і застівасмо так, як у тебе в хаті

заспівали лекілька тирольських пісень. Дти затримали відмінно. Іхні обличчя загоріли, а сердя били молотком.

Пролунали захочуочуочі оплески.

– Просямо їх, щоб перед королівською парою

заспівали наймолодша Амалія до решти дітей.

– Заспівали «Тиху ніч». Люди тривали в глибокому захопленні. Шоюно по хвилині загриміли оплески. Дти заспівали повторювати свою «Піснєю з неба» лекілька разів.

– Це було післь прекрасного, сказав король ло-дітей. – Такої різдвяній пісні ще ніколи ми не чули.

– Звідки ви її знаєте? – запитав король.

Лист до Прянятелів

(Продовження з «Благовіст» ч. 11-12 за 1995 р.)

Дорога Паульо!

Здається, що не сподівався цього листа, але признається, що після останньої нашої розмови відчуваю потребу з тобою порозумітися. Зрештою ця справа не дас мені спокою – є надто важлива, щоб її запишти без розв'язки.

Можливо, що цей лист не буде найприємнішим, але, будь ласка, прочитай його спокійно до кінця.

Недавно зустріла я випадково Твою маму. Сама почата розмову про Тебе. Говорила, що від якогось часу говориш про смерть, про людів, які здійснили самогубство, про старших дітей, які вітчулуть за що покінчили з життям. Твоя маам побоюється за Тебе, що Тобі не прийшло щось так поганого на думку. Значочи, що не хочеш з нею поділитися своїми проблемами, попросила мене про поміч.

Під час нашої останньої розмови декілька справ здавалося мені неясними. Тепер вже знаю, що тоді Ти не була хвора. Що ліки, які ти схovala перед мною взагалі не були від простуди. Знаю звідки запитання: де можна придбати зброя, скільки вона коштує. Щоб здійснити самогубство, або хотіти це зробити.

Простила Ти мене, щоб я нікому про Твої проблеми не говорила. Досі справді так було, але коли я зрозуміла, що це не пише перехідний момент, чи депресія, я змушена була з кимось поговорити.

Широ кажучи, ніколи я не подумала, що можу помогти комусь, хто бажає собі смерті. Тепер відчуваю, що при помочі Бога з певністю нам вдасться. А факт, що він нам у цьому допоможе ще більше мене скріплює.

– Це тирольська народна коляда – відказав Йосиф.

– Чи могли би Ви прити в свята у палаці і заспівати її коляду нам і нашим дітям?

Вони очевидно погодилися і так на Різдво 1832 р.

– Ще ніколи не чув я ще пісні – заявив майстер.

– Чи можете дати мені що пісню? – запитав майстер. Люди з мого містечка вішлися б меню.

– Очевидно – погодився органіст.

Маврахер навчив своїх дітей нової пісні. Він навіть не подумав, що цим способом відкрив їй дорогу у світ.

Нову коляду називали «Піснєю з неба».

Серед тих, що її співали спілкуючи літаки до тирольських Страссерів. Одного дня вони пойшли до Ліпеська, щоб на базарі продавати шкіряні рукавички, яких виробляли інші балкі. У великому місті діти дізналися, що почувалися «дещо розгублені». Для відвідання вони заспівали свою «Тиху ніч». Побачили, що чарці єдиними якими полонили всіх слухачів. Трапилось, що зупинився директором королівського оркестру, подарувавши дзвінками голосами малих артистів.

Онесмілені дти увійшли в концертний зал і тихе-сківки на концерт, на якому диригував оркестром.

Заспівали наймолодша Амалія до решти дітей.

– Замінмо очі і застівасмо так, як у тебе в хаті

заспівали лекілька тирольських пісень. Дти затримали відмінно. Іхні обличчя загоріли, а сердя били молотком.

Пролунали захочуочуочі оплески.

– Просямо їх, щоб перед королівською парою

заспівали наймолодша Амалія до решти дітей.

– Заспівали «Тиху ніч». Люди тривали в глибокому захопленні. Шоюно по хвилині загриміли оплески. Дти заспівали повторювати свою «Піснєю з неба» лекілька разів.

– Це було післь прекрасного, сказав король ло-дітей. – Такої різдвяній пісні ще ніколи ми не чули.

– Звідки ви її знаєте? – запитав король.

– Це тирольська народна коляда – відказав Йосиф.

– Чи могли би Ви прити в свята у палаці і заспівати її коляду нам і нашим дітям?

Вони очевидно погодилися і так на Різдво 1832 р.

– Ще ніколи не чув я ще пісні – заявив майстер.

– Чи можете дати мені що пісню? – запитав майстер. Люди з мого містечка вішлися б меню.

– Очевидно – погодився органіст.

Маврахер навчив своїх дітей нової пісні. Він навіть не подумав, що цим способом відкрив їй дорогу у світ.

Нову коляду називали «Піснєю з неба».

Серед тих, що її співали спілкуючи літаки до тирольських Страссерів. Одного дня вони пойшли до Ліпеська, щоб на базарі продавати шкіряні рукавички, яких виробляли інші балкі. У великому місті діти дізналися, що почувалися «дещо розгублені». Для відвідання вони заспівали свою «Тиху ніч». Побачили, що чарці єдиними якими полонили всіх слухачів. Трапилось, що зупинився директором королівського оркестру, подарувавши дзвінками голосами малих артистів.

Онесмілені дти увійшли в концертний зал і тихе-сківки на концерт, на якому диригував оркестром.

Заспівали наймолодша Амалія до решти дітей.

– Замінмо очі і застівасмо так, як у тебе в хаті

заспівали лекілька тирольських пісень. Дти затримали відмінно. Іхні обличчя загоріли, а сердя били молотком.

Пролунали захочуочуочі оплески.

– Просямо їх, щоб перед королівською парою

заспівали наймолодша Амалія до решти дітей.

– Заспівали «Тиху ніч». Люди тривали в глибокому захопленні. Шоюно по хвилині загриміли оплески. Дти заспівали повторювати свою «Піснєю з неба» лекілька разів.

– Це було післь прекрасного, сказав король ло-дітей. – Такої різдвяній пісні ще ніколи ми не чули.

– Звідки ви її знаєте? – запитав король.

– Це тирольська народна коляда – відказав Йосиф.

– Чи могли би Ви прити в свята у палаці і заспівати її коляду нам і нашим дітям?

Вони очевидно погодилися і так на Різдво 1832 р.

– Ще ніколи не чув я ще пісні – заявив майстер.

– Чи можете дати мені що пісню? – запитав майстер. Люди з мого містечка вішлися б меню.

– Очевидно – погодився органіст.

Маврахер навчив своїх дітей нової пісні. Він навіть не подумав, що цим способом відкрив їй дорогу у світ.

Нову коляду називали «Піснєю з неба».

Серед тих, що її співали спілкуючи літаки до тирольських Страссерів. Одного дня вони пойшли до Ліпеська, щоб на базарі продавати шкіряні рукавички, яких виробляли інші балкі. У великому місті діти дізналися, що почувалися «дещо розгублені». Для відвідання вони заспівали свою «Тиху ніч». Побачили, що чарці єдиними якими полонили всіх слухачів. Трапилось, що зупинився директором королівського оркестру, подарувавши дзвінками голосами малих артистів.

Онесмілені дти увійшли в концертний зал і тихе-сківки на концерт, на якому диригував оркестром.

Заспівали наймолодша Амалія до решти дітей.

– Замінмо очі і застівасмо так, як у тебе в хаті

заспівали лекілька тирольських пісень. Дти затримали відмінно. Іхні обличчя загоріли, а сердя били молотком.

Пролунали захочуочуочі оплески.

– Просямо їх, щоб перед королівською парою

ДІТЯМ

Різдвяна казка

Тихий і непорушний був ліс у Різдвяну Ніч. Високо над ним густі хмари обгортали землю, а з них не переставав спадати легенький, пухнастий сніг. Сніжинка за сніжинкою пробивались крізь густі, хоч і голі, гілля велетнів-дерев і лягали спочивати на килим, насищаний хутровинами мінулих днів.

Тико було в лісі. Тільки зрідка лесь трісне гіллячка або вітер завис-заголосить високо у верхів'ях дерев. Несподівано почулися чиєсь кроки. Загрішали надламані гілля купів, і здивовані дерева побачили пісне зовсім молоду жінку. Напевне, вона від чогось тікала. З-під наспіх зав'язаної хустки вилідало темне, розкійовдане волосся, а в очах (о, іх добре встиг побачити Куш Шипшини, коли жінка проліпалась крізь її тернисте гілля!) – в очах був страх і розпач. Іще встиг побачити Куш, що жінка, геть знеможена, несла, мідно до грудей пригортаночи, пось закутане в стареньку ковду.

– Куди ж вона йде в таку негоду? – дивувався старенький Клен, який багато бачив на своєму довгому віку.

– Вона ж ледьше що може вже йти і, видно, не зайде далеко, – озвався і їїого сусід, молутній Молодий Дуб. – І чого то оті люди не можуть всидіти у себе вдома?

– А то чи не дитина у неї на руках? – співчутливо промовила гнучка Лішчина і, щоб крашебачити, випростала свої похилені гіллячки.

– Так, то людська дитина, – заговорив і Куш.

– Та ще й зовсім маленка...

Але жінка не чула тієї розмови. Перед очима в ній близкавицями передігали картини шоюно пережитого. Вона бачила убогий різльяний стіл у добре натопленій хаті, хлопчиків-колядників, що сплавили Христа, і її власну дитину в затишній колисці. Бачила і себе саму, як склиена над колискою, тихо співала пісню на сон дитинці. І раптом – якісь страшні крики, постріли надворі... Вона бачила, як Микола – чоловік її – тільки виглянувшись з вікна, раптом крикнув: «*Tikaimo!* Вороги палить село!» – як ухопив дитину з колиски і вибіг надвір, а вона – за ним. А тоді бачила, як бігли вони до лісу (він же тут, ось-ось, лише за городом!), і чула, як раптом затримли за ними пострили, як спинився і заточився на місці її Микола. Проте перед тим, як упасти, він встиг передати їй літину. Вона кинулася до нього, щоб допомогти, але він ледьве-ледьве промовив: «*Tikai!*.. *Litiniu.. rymuy!*» – і замок навіки...

* * *

– Хто це мене збудив? – сердито запитала струнка Ялинка, коли на її пишну, густими зеленими шпильками оздоблену гілку біля землі упалило щось важке.

Вона хотіла сказати ще пісочні прикре (бо ж так гарно її спалося під білим сніговим кожулком!), та враз замовкіла. Побачила, що під нею лежала молода жінка (може, непритомна, а може, й нежива вже?), і лише в ній було бле-бле, як сніг.

А в руках мідно до грудей пригорнута маленька дитинка. Її лицю трохи визирало з-під ковдри. Ялинка затриміла від жалю: «*Воно ж таке маленьке і че... сніг застине... замерзне бідо лане...*»

Вона підняла своє засніжене гілля і розпостерла її, наче дах, над матір'ю і немовляком. «*Так, може, хоч сніг не буде на них іти...*» – прошепотіла сама до себе.

Немовляко заплакало. Ялинка не могла вже дали витримати. «*Боже, допоможи їм, братцюї їх бідо смерті!*» – молилася з трептінням. Від її жалю на піжних гілочках розставав сніг і краплинками сліз спадав на землю. Довго молилася Ялинка. А сніг шов, не переставав, а вітер моторошно завивав у верхів'ях дерев.

Несподівано з-за хмар почувся далекий, але ясний і вітальній голос:

– Я чую тебе, Ялинко! І можна зробити так, щоб не загинули вони. Але для того треба великої жертви...

– Якої жертви?

– Їх можна врятувати Чарівним Жаром. Він повинен увійти в якесь дерево і в цьому горити. Але те дерево, яке прийме в себе Чарівний Жар, згине від нього...

Здрігнулась Ялинка. То ще треба вмерти, щоб всидіти у себе вдома? Урятувати дитинку?.. Умерти?. А вона ж така підлітка!

– Діду Клене! – гукнула вона до свого старого сусіда. – Ви вже довго на світі живете, може б, ви прийшли в себе Чарівний Жар?

Зашарудив сухими листочками старий Клен:

– Ой, не чую, Доню, що ти кажеш...

– Ось тут, подивіться, Дідуся, – благала Ялинка, – дитинка замерзлає, якже врятуємо її...

– Ой, Доню, що погано очі стали бачити...

– Дубе, лицарю напіл могутній! Ти хвалився, що нічого на світі тобі не страшно, – звернулась Ялинка до другого сусіда. – А ні вітрів, ані ураганів, ані граду, ані посухи не боїться. Може, ти врятуєш дитинку Чарівним Жаром?

– Я?! – здивувався і заразом обурився Дуб. – Щоб я віддавав свою силу і красу на смерть для якоїсь людської дитини? Самі ж винні, що ночами зимою лісом блукают!

Тіточко, – уже без надії звернулась Ялинка до Лішчини. – У вас багато вже дітей: вони вас заступлять і згадуватимуть добрим словом. Може, ви врятуєте дитинку?

– А тобі що, заздрісно, що в мене дітей багато? – накинулась на неї Лішчина. – Люди хай самі себе рятують...

Подивилася Ялинка на Куш Шипшини, а він

увесь до землі покилився – так щоб і не бачити, і не чути, і в вім не дивитися.

Ялинка подумала про весну, про блакитне небо і ясне сонце, про квіти, траву і пташок. Ні, не буде і вона віддавати себе в жертву! Життя ж таке гарне, таке привабливе! І тоді її погляд упав на вкриту снігом землю, де лежала маті з немовлятком. Дитинка вже не плакала, але її роржеві піжки почали блісти, а крашени сліз на ніжному личку замерзали холодними кристаллями льоду. Ялинка миттєво забула про весну, про саму себе і мовила:

– Я хочу, щоб немовляtko жило!

І тієї ж хвилини в її тілі загорівся невидимим вогнем Чорвоний Жар. Без спіду зник сніг і на самій Ялинці, і навколо неї. Стало видно землю, а квіти й трава, які спали мішним сном, чекаючи весни, прокинулися і випростали стебліця.

Чарівний Жар палив тіло Ялинки пекучим вогнем. І вже наче крізь туман бачила вона, як зогріє несподіваним теплом, немовляко розшлюдило очіння, прижмурило їх, вражене незвичайним світлом, і усміхнулося. Маті півлевася з землі, А далі – вже нічого не бачила Ялинка: увесь її світ потонув у хмілях вогню.

Ветала жінка, добайливо закутала немовлятко, а потім припала до землі й поцілуvala та темісне, де росла Ялинка. І – пішла в дорогу. В далеку дорогу...

Сніги скоро замели містечко, де сталося чудо. Весного ніхто вже не міг би сказати, що там колись пилалася красою молода Ялинка. Але кажуть, що в кожній Свят-вечір вона з'являється на своїй галівинці і спілучим світлом осяє темряву лісу. І тоді низько склияється перед нею, як перед вололаркою, всі дерева. А ще кажуть, що з'являється Ялинка Різдвяної Ночі так довго, як довго житиме на землі Мілосердя, задля якого нічого, навіть життя, не страшно відати.

Зоя Вишгородська

*

Clio, clio, posieato,

З Новим роком вас вітаю,

Brodzi, Brodi, жити, пишицю,

У полі ядро, у домі добро!

Лай же вам, Bożje, у полі роду,

У полі роду, у хаті згоду,

Щастя, здоров'я, добрую долю!

Із Новим роком та її дозвілм віком!

З Новим роком!

Vinnivka

Як і минулими роками, так і цим разом відвідав нашу парафію у Катовицях святий Миколай. А було це в неділю 17 грудня 1995 року зараз після Служби Божої. Отця Миколая супроводжували два ангели (Юстина Юшак і Кася Зрада), а всіх присутніх привігав отець митрат Михайло Фециох.

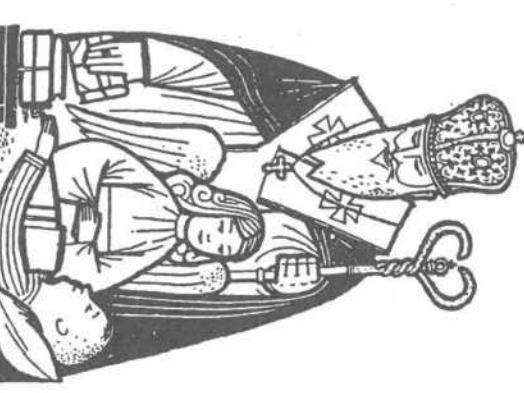
Святий Миколай пам'ятав з поперець відвідин нашої церкви, що у нас дуже чемні та спухнані і приїзд багато подарунків – всім дітям по кілька. Дітей було багато – Михайло і Юстина Юшаки, Кася, Петро і Михайло Зради, Кася Ковалік, Роксана і Марійка Ковалікі, Михася Гаювка. Кожна дитина підготувила вірш та пісні у події за подарки.

Святий Миколай обдарував також отця митрата і деяких з парафіян: п. Анну Федицьку, п. Марію Зраду, п. Ольгу Козій, п. Христину Гаювку, п. Івана та Ірину Єнджейчиків, п. Володимира Юшака. Пан Юшак навіть застівав пісню

і проклав вірш, який вивчила ще у школі роки. Всі інші приобщили св. Миколаєві вивчити на наступний рік нові вірш та пісні.

Радості та віхі було преображені. Всі пішли додому вдоволені, щоб через рік чекати чергових відвідин св. Миколая.

Іван Зрада, Тихи

Празник Христового Різдва

(Закінчення з 1 сторінки)

«Епіфанія» чи «Теофанія», що значить «З'явлення» чи «Богоявлення», в перших віках християнства означало не тільки появу Ісуса Христа при Його хрещенні, але і його появу на землі, тобто його народження.

Про давньо злуку цих двох празників і їхне святкування в одному дні свідчить у нашому богослужженню історичний потожний уклад. Схема богослужб цих обидвох празників одна й та сама. Обидва вони мають навечір'я 3 постом, макоть у навечір'я Літургію св. Василія Великого з вечірною, макоть Царські Часи, Велике повечір'я з іспівом «З нама Бог», на Літургії «Сліпин» і т. п. Різниця в тінному богослужженні відноситься тільки до змісту їхньої богослужби.

В перших віках лежкі Церкви, а передусім Західна Христове Різдво і Його Хрищення, але й покін трьох Мудреців, чудо в Кані Галілейській, чудесне розмноження хліба, а подекуди навіть і воскресіння Лазаря, були ті події що свідчили про існування – появу Бога на Землі. Якраз святкування більше подій із життя Ісуса Христа разом з празником Богоявлення було одною з головних причин, чому Західна Церква перша відкрила Христове Різдво від Богоявлення і почала святкувати його в осібному дні. (...)

Празник Христового Різдва на Сході

За прикладом Західної Церкви поволі і Східні Церкви починають працювати Христове Різдво 25 грудня. Різальну роль в цій справі мали три велики Отеці Східної Церкви: св. Василій Великий, св. Григорій

Богослов і св. Іван Золотоуст. Св. Василій Великий (†379) мав бути першій, що в Каппадокії між роком 371 і 374 почав святкувати Христове Різдво 25-го грудня.

Йому приписують одну проповідь на Христове Різдво. Під його впливом св. Григорій Богослов (†390) запровадив цей празник у Константинополь, Він 25 грудня 379 р. свою проповідь почав таким словами: «Христос родиться – слідте! Христос з небес – зустрічайте: Христос на землі – велічайте!» А відтак дали: «Сьогодні празник Богоявлення або Різдва, бо так і такіє зетьється цей день і від назви дається одному празнику тому, що Бог з'явився людям через народження... Від з'явлення – назва Богоявлення, а від народження – Різдво. Ось таке торжество працюємо своєгодні – прихід Бога до людей...»

Св. Іван Золотоуст († 407) з великого ревнівістю започаткував празник Христового Різдва в Антиохії 386 або 388-го року. У своїй проповіді на 25-го грудня, звіличаючи Христове Різдво, він висловив свою радість з його святкування: «Давно бажав я – каже він цей день, і не тільки побачити, але і святкувати з такими множеством народу. Я безнадійно моліться, щоб наше зібрання, буде таке численне, як численним бувимо його членів, що і сталося і створилося. хоча немає 10 літ, як цей день став нам відомий і знаюмий, але наче б з дивна і за багато літ нам переданий, так він прославився баково стараністю. Тому не помиліться б тої, хто назавжди чей празник і новим, і притім давнім, – новим помінути, що він недавно став нам знаний, а давнім тому, що він скоро зрівнявся з найдавнішими і виріс до однакового з ними ступеня».

ШОЩУКИ ПРАВДИ

Ще у липні минулого року часопис «Перегляд православний» помістив статтю під заголовком «Герниста дорога». Це спогади сина православного священика Михайлова Попель про його церковну діяльність.

Ян Попель описує свою батька у Шпротаві. Показує він його велики заслуги на Ніві Утримання єдності поміж переселенцями з Лемківщини.

У другій частині статті описана душпастирська діяльність греко-католицького отця Войцеха Гайдукевича. При цій нагоді автор «дарує» отцеві дуже образливі прізвиско – яничар. На мою думку це звичайні і несерйозні наклеп, що заслужує отця Гайдукевича у перетягнанні вірних на католицизм. За спогадами пана Попеля: «Znależeli byłego grekokatolickiego duchownego, który przeszedł na wiarę rzymskokatolicką, Hajdukiewicza ze wsi Krzywa w powiecie gorlickim na Lemkowszczyzne!».

Мабуть пан Попель був недолінформований, коли наводив ці слова, тому що о. Гайдукевич николи не перестав бути греко-католицьким священиком. Не міг також переходити на римо-католицьку віру, бо вже був католиком. Можемо лише говорити про обряд, але не також не торкається о. Гайдукевича. Правда тут одна – отець, вибираючи право на римо-католицький парafії, не пе був радо приймаваний, у цьому бачив сцену можливості утримання своєї сім'ї. Був це також спільний спосіб віднаходження поміж вірними греко-католиків. Прача була тим важливою, бо все-таки обмежувалася до підпільної праці у своїй громаді. У тому часі отець був неоднократно «відвідуваний» працівниками УБ, які переслідували його і на вскій спосіб намагалися переколювати у душпастирській праці.

Пан Попель згадує: «Przy rozmocu janczara Hajdukiewicza rozbili sprócznego prawosławna i prawie 100 procenit wstępnych przeciągnęli na wiarę rzymskokatolicką». Стверджую, що пан Попель забув про те, що серед населення, яке було перевеле під час акції «Вісла», крім православних були також греко-католики, яких була зрештою більшість. Їх присутність у православному храмі можна визначити словами «створіння – наше, що було формою захисту перед ленданізацією. Натомість, коли появилися о. Гайдукевич, стало очевідним, що буде він опікуватися греко-католиків. І взагалі реакції греко-католиків не можна назвати переодежненням, але повертанням до своєї традиції.

Отого Гайдукевичу велики переполід ставила влада, яка не дозволяла йому практикувати зі своїми лідлерами. «Zgodnie z przepisami dekretem z dn. 31. 12. 1956 r. o organizowaniu i obsadzaniu stanowisk kościelnych (Dz. U. Nr 1, poz. 6 z 1957 r.) владзе panstwowe rozpatrują i załatwiają wnioski składane przez osoby mające legitymację czynną do występowania w sprawach kościelnych. Urząd do Spraw Wyznań pozostawia bez rozpoznania wnioski o reaktywowanie Kościoła Greckokatolickiego jak i o otwarcie poszczególnych cerkwi, ponieważ złożone zostały przez osoby nie posiadające legitymacji czynnej do

справжній день Христового народження, доказуючи, що свідком того є дуже скоро поширення цього празника й велике його пінення вірними; свідком того є також документи, які зберігаються в Римі про перепис після Августа. Вкінці, за днем 25 грудня, на його думку, промовляє і те, що зачаття Ісуса Христа за св. Лука на наступило в шість місяців по зачатті Івана Христителя. А його зачаття мало статися в дні очіпення у вересні. Якщо, отже, зачаття Ісуса Христа було в березні, то його Різдво повинно випасти на грудень.

Депо пізніше новий празник увійшов в практику в двох інших осередках тодішнього християнського світу: в Олександриї Єрусалим. Та ще довший час діяли Церкви на Сході під прапором Христового Різдва разом з Богоявленням 6 січня. Вірменська Православна Церква по слогодні святкує Різдво Христове і Богоявлення 6 січня. Вірмені-уніяти під прапором Риму від XVI століття святкують Христове Різдво 25 грудня.

Потім як Христове Різдво стало осібним празником, то за Богоявленням 6 січня осталася тільки Церкви на Сході під прапором Христового Різдва. Службу на празник Христового Різдва уложили Роман Сладкопільський, патріярх Герман, Андрій Крістийский, Іван Дамаскин, Косма Маюмський і патріярх Анатолій.

BIV ст. св. Олена, мати патріарха Константина Великого, побудована в Вифлеємі храм у частині Христового Різдва. В кодексах після Трідесія з 438 року і після Юстиніана з 535 року находимся закон про загальне святкування празника Христового Різдва.

Наш історичний календарій

Лютий

01. 02. 1956 – помер Олександр Марзесев, гієніст, один з перших організаторів санітарної справи на Україні, академік АМН СРСР.

07. 02. 1856 – народився Порфирій Мартинович, малляр і графік, автор жанрових картин, написав праці з фольклору та етнографії.

09. 02. 1826 – народився Константин Туроцький, графік (ілюстрації до творів Т. Шевченка, М. Вовчка, М. Гоголя та ін.), брав участь у виданні «Живописної України» (1861 – 1862) Л. Жемчужникова, академік Петербурзької Академії Мистецтв.

11. 02. 1956 – помер Сергій Чорний, астроном, автор першого підручника українського мовкою з астрономії, директор Київської обсерваторії.

13. 02. 1936 – помер Георгій Чапланов, психолог, філософ і логік, засновник першого в Російській імперії психологічного інституту.

15. 02. 1866 – Народився Інат Жигельський, історик і для культури, один з фундаторів Центральної наукової бібліотеки АН УРСР, завідувач її відділу рукописів.

20. 02. 1826 – помер Семерин Голінський, польський поет-романтик, найвизначніший представник української школи в польській літературі. Похоронений на Личаківському цвинтарі у Львові.

26. 02. 1886 – народився Георгій Нарбут, основоположник та ідеолог сучасної української графіки, співзасновник та ректор Української Академії Мистецтв (1917 – 1920), автор малюнків українських літературних паперів Літаківської Держави, марок, ліпломів усіх видів, книжкової графіки, ілюстрацій, заставок, обкладинок.

ЗУКБ відкрив своє представництво в Польщі

Акционерне товариство «Західно-український комерційний банк» нещодавно відкрив своє представництво у Люблині. Перше фінансове представництво України у сусідніх державах очолив Маріуш Кулак. Завдання нової установи – інформування та консультації про можливості та потреби банківської системи України, зокрема АТ «ЗУКБ», роз'яснення национального законодавства, банківської технології, зведення клієнтів на основі обопільних інтересів.

На прес-конференції з приводу відкриття представництва польської влади запевнили, що будуть усіяко підтримувати вхідження в Польшу наших структур, налагодження зв'язків українських і польських підприємців.

Чорнобильські продукти можна очистити?

Україні біюоруси і досі отримують величезні дози радіації через продукти харчування. Американська компанія «Селектек», яка займається розробкою проектів спрямованих на очищення довкілля, має намір для очищення їжі застосувати унікальну технологію видизкування грунтової та використаної води, технологію, що зараз використовується в США для лізактивізації ядерних ракет і вичерпаних кар'єрів.

Компанія знайшла спосіб очувати радіоактивні стронцій і цезій з молока, соків і води. Вже цього року фірма планує випробувати свою технологію в Україні, а згодом поставити її на комерційну основу і поширити діяльність на інші, уражені радіацією країни. Технологія «Селектеку» не передбачає використання будь-яких хімічних чи спеціальних фільтрів – аже це могло б призвести до втрати необхідних ліофільних складників.

Дівчинка, яка здивувала Віден

15-річна скрипалька Аня Савицька у свої роки вже дала привіл, аби голосно заговорили про неї. Але переважно за кордоном. Вона є вчителька у Львівській музичній школі ім. Соломії Крушельницької, а вже поступила у Віденську музичну академію. Цього літа після навчання у майстер-класах, які проводили у Відні країни музиканти Європи, Аня взяла участь у концерті для ректорів усіх музичних академій світу. Спеціально для юних учасників концерту з Амстердама привезли скрипки Страдіварі, Аматі, Гварнері. А в осінньому конкурсі юних скрипалів Віденського радіо Аня здобула першу премію. Австрійці не приховували свого здивування – звідки у Львові взялася такий талант ізведка такий вчител? А вчителкою Ані є Оксана Цап - начальниця вона Анто грати на скрипці відгоді, коли дівчинці виповнилося сім років...

Територіальні претензії Румунії

4 грудня 1995 р. під час засідання сенату румунського Парламенту міністр закордонних справ Румунії Теодор Меленешкану висловив сумнів у тому, «що Змінний острів є de jure і de facto частиною української території». Він сказав, що між Україною та Румунією точиться дискусія з приводу його належності та юрисдикційного статусу, а також заявив про готовність Румунії винести що суперечку на Міжнародний Суд. Радник міністра закордонних справ Румунії, роз'яснюючи зміст заяви, сказав, що Румунія вимагає нового обговорення Протоколу 1948 р., відповідно, до якого Змінний острів став складовою частиною СРСР.

У своїй заявлі з цього приводу Міністерство закордонних справ України однією з претензій до України і вказало, що такі дії «створюють несприятливий фон для завершення двосторонніх переговорів щодо укладання міждержавного політичного договору між Українським та Румунією».

Як стало відомо з джерел МЗС України, румунські претензії на острів лежать у основі майбутньої суперечки України з Румунією про розмежування виключних економічних зон і континентального шельфу, кордони яких не збігаються з морськими кордонами держав. Виключна економічна зона в морі виходить за межу територіальних вод держави; у цій зоні країна, що поширює свою юрисдикцію на виключну економічну зону може вести рибальство, розвивати корисніх копалин тощо. Виключну економічну зону між Українською та Румунією не розмежовано ще від часів СРСР. А тому щоб збільшити економічну зону на свою користь румунська страна має намір дозвести, що Змінний острів не може мати територіальних вод, що значно розширило б територіальні води України.

(ж)

Як кожного року, так і у 1995, катовицьчани відзначали пам'ять жертв Явожна.

В неділю 8 жовтня в явожницькому лісі на могилах Службу Божу та Панахиду відправив

о. митрат Михайло Федор.

У проповіді о. Митрат згадав жертви боротьби за вільну Україну є по всій землі, а багатох

місць вічного спочинку ніхто і не знає. Тут у Явожні згадуюмо всіх і молимось за них. На цей день приходили стоди парохіяни з Катовиць, деякі з Krakova, а також з Люблині та Рудці (Остроленське воєводство).

Серед учасників були також представники місцевого уряду міста Явожна, які дуже пріхильно ставляться до наших проблем.

На місці вічного спочинку жертв Явожна поставлена березовий хрест, який нині вже дедо спорохнявів і треба замінити його іншим, більш тривким.

У могилах в Явожні спочивають не лише українці, але також поляки і німці. У права міста Явожна хотіла

згадати імена жертв, які дуже пам'ятають місцевого уряду

проблем.

На місці вічного спочинку жертв Явожна поставлено березовий хрест, який нині вже дедо спорохнявів і треба замінити його іншим, більш тривким.

У могилах в Явожні спочивають не лише українці, але також поляки і німці. У права міста Явожна хотіла

Взявши я бандуру...

Український народ створив протягом століть свого існування велику світську і духовну культуру. Можна перечислити чимало імен тих, які писали поезії, як і тих, що до стів компонували музику. Тільки в українській традиції були і є кобзарі, що виступували добру долю та злиди на будь-яких хімічних чи спеціальних фільтрів – аже це могло б привести до втрати необхідних ліофільних корисників.

Душа народу – то його пісня, кобза, трембіта і бандура...

Вищі почула я звук бандури у Шептіні. Звук бандури спонукав слухача до глибоких переживань, погратіє прямо до серця, зворує до сліз.

Бандуристи – піаністки, гіанси, перемиські нині паню Анну Хранюк з Варшави, яка побувала у нас в початковій школі № 1, де раніше велися уроки української мови.

12 листопада 1995 р. бартолинчани мали нагоду почути гарний концерт кентпінських бандуристів. Восьмerro бандуристів - то учні початкової школи № 2 у Кентпіні, пані Оля Ібур – музичний керівник, точиться дискусія з приводу його належності та юрисдикційного статусу, а також заявив про готовність Румунії винести що суперечку на Міжнародний Суд. Радник міністра закордонних справ Румунії, роз'яснюючи зміст заяви, сказав, що Румунія вимагає нового обговорення Протоколу 1948 р., відповідно, до якого Змінний острів став складовою частиною СРСР.

У своїй заявлі з цього приводу Міністерство закордонних справ України однією з претензій до України і вказало, що такі дії «створюють несприятливий фон для завершення двосторонніх переговорів щодо укладання міждержавного політичного договору між Українським та Румунією».

Як стало відомо з джерел МЗС України, румунські претензії на острів лежать у основі майбутньої суперечки України з Румунією про розмежування виключних

територіальних вод держави; у цій зоні країна, що поширює свою юрисдикцію на виключну економічну зону може вести рибальство, розвивати корисніх копалин тощо. Виключну економічну зону між Українською та Румунією не розмежовано ще від часів СРСР. А тому щоб збільшити економічну зону на свою користь румунська страна має намір дозвести, що Змінний острів не може мати територіальних вод, що значно розширило б територіальні води України.

Дирекція Українського загальноосвітнього ліцею в Гуртові-Лішевському запрошує учнів восьмих класів на навчання у своїх скромніх порогах.

Ліцей в Гуртові існує від 1968 р., а від 1990 р. функціонує як окрема школа. Протягом тих літ школу закінчило 665 учнів майже з цілої Польщі. Більшість випускників поступило у вищі училища заклади.

Усім, хто бажає поступити до Ліцею, пропонуємо:

- навчання у новозбудованому шкільному будинку;

- вивчення української, польської мов, а також іноземних мов: англійської, німецької та російської;

Румунією не розмежовано ще від часів СРСР. А тому щоб збільшити економічну зону на свою користь румунська страна має намір дозвести, що Змінний острів не може мати територіальних вод, що значно розширило б територіальні води України.

Гурово-Лішевський ліцей запрошує!

У цьому році відбудеться рекрутинговий курс для восьмикласників у термінах:

I з'їзд – 16-17 березня 1996 р.

II з'їзд – 25-26 травня 1996 р.

III з'їзд – 22-23 червня 1996 р. – закінчення курсу в формі письмового і усного екзамену з польської мови, математики та співбесіда з українською мовою.

Учні, які не будуть брати участі в нульових курсах, також можуть поступати до Ліцею, складаючи іспити в термінах, які обов'язують у середніх школах.

Ukrainiske Liceum Ogólnokształcące ul. Kościuszki 14, 11-220 Górowo Iławskie tel. (888) 11227; 11228

Середчно запрошуємо!

Директор та Педагогічна рада Ліцею

Спростування

У «Благовіст» за листопад-грудень 1995 р. у додати про мое 35-ліття священства, автори «парафіяни Коломийської і Свіцької» написали: «Надежимо відзначити, що отець декан че перший священик Греко-Католицької Церкви висвячений у часі, коли нашу Церкву в Польщі вважано ліквідованим і ніхто наїв не задужувався повертали належній її права. Отець І. Оспанак і о. А. Шагалу висвячено в Чині Отців Василіян як греко-католицьких священиків».

Це неточність, яку пропустили спростувати. Не я був першим священиком, висвяченим після війни у василіанській церкві у Варшаві, а о. Андрій Володимир Шагала ЧСВВ, якого рукоположення відбулося 8 вересня 1960 р. Це були історичні свячення, бо у цій церкві від початку її побудови не було священичих свячен. З о. Андрієм я був тоді висвячений на диякона. Священиком я став після 28 жовтня того ж року.

Я вибачаюсь перед своїм ширим другом й братом по Чину о. Андрієм, який, повернувшись з США, видавано правоє сьогодні серед наших вірних в Україні і є духовником та вихователем монашого дorfrostу, майбутніх місіонерів.

З нагоди ювілею о. Андрія бажаю Божого благословення і багатьох літ дальшої підтримки на благо нашої Церкви й українського народу.

о. декан Йосафат Оспанак ЧСВВ

Ремонт церкви в Боболищах

На відновлення церкви в Боболищах (Кошальське воєв.) пожерти у 1995 р. склали:
Бабець Онуфрій – 50 зл.; Бабець Юлія – 20 зл.;
Баронич Катерина – 60 зл.; Баглєй – 70 зл.; Боднар – 20 зл.; Бугель – 5 зл.; Вадзяк Петро – 50 зл.;
Вісневська Ірина – 50 зл.; Войтановський – 20 зл.;
Вузилік – 30 зл.; Бінда – 2 зл.; Гличинська Марія – 30 зл.; Гліва – 50 зл.; Гнат Марія – 170 зл.;
Гузилік Степан – 60 зл.; Демчур – 50 зл.; Дигошак – 25 зл.; Домараць – 10 зл.; Дуда Любомира – 60 зл.;
Дуда Ярослав – 5 зл.; Заорський – 10 зл.;
Іванівка – 2 зл.; Кадилляк Микола – 70 зл.;
Капелюх – 60 зл.; Кіналль – 22 зл.; Конісевич – 50 зл.;
Крип'як Богдан – 50 зл.; Кравецька – 40 зл.;
Кулик – 60 зл.; Кучерка – 80 зл.; Родина Костіків – 5 зл.;
Лучкайні Марія – 20 зл.; Масевська Ірина – 30 зл.;
Мільнікевич – 20 зл.; Мілек Стефанія – 30 зл.;
Панчшин Богдан – 55 зл.; Панчшин Роза – 50 зл.;
Радош Славомир – 50 зл.; Радош Софія – 50 зл.;
Руди – 300 зл.; Радош Зеновія і Станіслав – 50 зл.;
Радош Катерина – 100 зл.; Ралат Михаїло – 108 зл.;
Ралат Андрій – 5 зл.; Шарик Стефан – 30 зл.;
Шульць Геновеса – 50 зл.; Ясінський Іван – 20 зл.;
Ясінська Анна – 50 зл.; Ясінська Юлія і Василь – 60 зл.;
Ясінський Юліян і Марія – 55 зл.; Яшук – 60 зл.;
Варвара – 20 зл.; копіючок – 48,30 зл. Разом зібрали – 2982, 30 зл.

Столярські роботи виконав п. О. Панчшин.

Всім, які склали гропіві пожерти, а також тим, що самі допомагали при ремонті і прибранні церкви висловлюємо найвищі слова подяки.

Ярослав Сирник

З сумом повідомляємо,
що на 91-му році життя упокоївся у Бозі
Ілько Ожежовський

Молитву і глибокі слова співчуття
Родині висловлюють

Парафіяльна рада
і Правління гуртка ОУП в Лелькові.

ВАРТО ПРИДБАТИ І ПРОЧИТАТИ

1. Нашій, державності, національність – В. Іванішин. У книжці публідист свою незалежну думку звертає на оцінку нашої новітньої демократії, проблеми сільності, нації, націоналізму. Ціна 2 зл. 50 гр.
2. Життя і смерть полковника Коновалія – Ціна 5 зл.
3. Мазепа. Орлик. Войнаровський. І. Бордак. Історичні есе присвячені українським гетьманам. Ціна 3 зл.
4. Варпавські українознавчі записки – ч. 2, під ред. проф. С. Козака. Ціна 7 зл.
5. Велика ілюстрована Біблія. Ціна 12 зл.
6. Літопис УПА – 9 том «Українська Головна Визвольна Рада». Ціна 9 зл. 19 том – «Група УПА. Говори – спомини, статті». Ціна 9 зл. 23 том – «Медична опіка в УПА». Ціна 9 зл.
7. «І стверди для рук наших» – о. Мит. С. Дзюбина. Слогади і документи до історії мартирології УГКЦ у Польщі. Ціна 17 зл.

БЛАГОВІСТ

Повідомляємо, що «БЛАГОВІСТ» на 1996 р. можна передплачувати в редакції від бажаного місяця. Гроші слід надсилати звичайним поштовим переказом на нижче подану адресу:

Redakcja «BLAHNOWIST»

ul. Chopina 17

11-220 Górowo Iławskie

або на банківський рахунок:

Bank Spółdzielczy w Górowie Iławskim

O/W BGŻ Olsztyn Nr 951429-635-2714

Ціна передплати одного примірника разом з висилкою на півроку в Польщу – 9 зл. 60 гр. Надсилаючи гроші, просимо піддавати місяць, від якого оформляється передплата.

БЛАГОВІСТ

Пресфонд «БЛАГОВІСТА»

Шановні Читачі! Як вже Вам відомо, напарадакія працює повністю на громадських засадах. Усі видатки пов'язані з видавничим процесом покривають з біжучих випливів – не маємо жодних додатцій.

Якщо у Вас бажання допомогти нам, євентуальні пожертиви просимо відкладати на наш банківський рахунок:

Redakcja «Blahowist»

O/W BGŻ Olsztyn Nr 951429-635-2714

На пресфонд «Благовіста» пожертиви склали:

1. Микола Кішена (Рипін) ..... 10 зл.
2. Юрій Нецьо (Камінськ) ..... 10 зл.
3. о. М. Ящек-Шептицький (Ряшів) ..... 100 зл.

За підтримку нашої спільноти спрахи – сердечно дякуємо!

Редакція

Пану Андрієві Ожежівському
з Лелькова висловлюємо ширі слова
співчуття, єднаючись з ним
у смутку за рідним

Батьком,

який упокоївся у Бозі в січні 1996 р.

Редакція «Благовіста»,
в Гуроє-Ілавецькому.

Церква у Рихвалі. Графіка О. Хиляка.

8. «Bieszczady» – Słownik historyczno-krajoznawczy cz. 1 «Gmina Lutowiska». 495 стор. знаєшчу
9. «Удома й на чужині» – В. Сава. Розповіль про угринів і угринівців. Ціна 5 зл. 50 гр.
10. Повстанські могили – Проплатяна книга відомих «Берестейських читань». 187 стор. Ціна 6 зл. 50 гр.
11. Cerkwie w Bieszczadach – Stanisław Kruciński. Багатоілюстрований довідник про церкви Перемиської єпархії. 195 стор. Ціна 11 зл.
12. Історичний контекст укладення Берестейської унії і перше поузвінне покоління – Матеріали перших «Берестейських читань». 187 стор. Ціна 6 зл. 50 гр.
13. Замовлення слід присилати на адресу редакції. Просимо не висилати грошей заздалегідь, а щойно після реалізації замовлення.

Редакція

Дорогі Читачі!

Щиро дякуємо тим з Вас, які з нагоди Різдва нації прислали на нашу адресу слова вітання і підтримки. Зокрема дякуємо Головнім дієцезіяльним радио «Góra św. Anny», Фундації св. Володимира, вчительському та учнівському колективові з Білого Бору, п. Олександру Сакович з Білостоку, о. Ромуальдові Лабінському з Ельблонга, о. М'єчиславові Яцку-Шептицькому з Ряшева, п. Любомирі М'єжеріцькі з Ополя, п. Іванові Павлик з Седліск, п. Слав'яні Йорданські з Радом'я, о. Богданові Панчаку з Риму, п. Стефанові Костику з Японії, п. Стефанові Кікти з США, п. Зенонові Боровиць зі Львова, п. Ярославові Старгарду Шелі, о. Юліану Кравельському з Зиніліанови, о. Миронові Михайлішину з Німеччини, отцям Василіянам з Кентшина та всім іншим, що вітали нас особисто і телефонічно.

Редакція

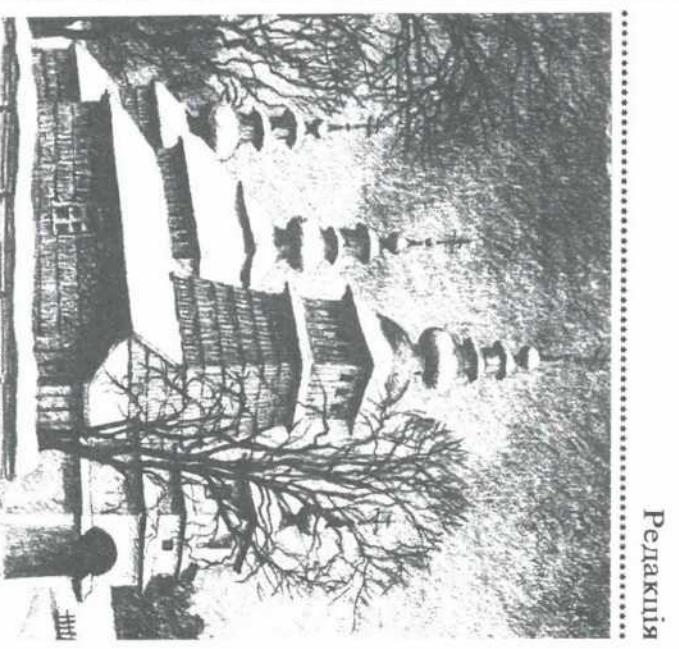
•••••
До уваги Читачів Календаря
«Благовіста» на 1996 р.

Спростування

Через комп'ютерну помилку цьогорічному Календарі «випало» прізвище о. Богдана Мішишина, пароха Ілови.

Отець та парафіян – перепрошуюмо.

Редакція

Адреса редакції: «BLAHNOWIST», ul. Chopina 17, 11-220 Górowo Iławskie.

Кonto bankowe: Redakcja «BLAHNOWIST», Bank Spółdzielczy w Górowie II., O/W BGŻ Olsztyn Nr 951429-635-2714
Предплату можна оформляти безпосередньо в редакції.
БЛАГОВІСТ - сучасний місачник. Видає Українська Католицька Церква у Польщі. Редактор колегія:
о. священник Д-р Євген Попович, с. Романа Панков'як СНДМ, Любомира Тхір (лт), Ларій Гавричев
- технічна редакція.
Погляди авторів публікацій не завжди складаються з точкою зору редакції.
Матеріали не замовлені не висилаємо. В опрівданих випадках застерігаємо собі право виправляти і скорочувати авторські тексти. Матеріали до публікації просимо вислати у машинописах, або у чіткіх рукописах.